

Plenum

Torsdag 13.12.2018 kl. 16.01—20.35

2.4. Muntlig fråga om nedskärningarna i stöden till personer med låga inkomster (Li Andersson vänst)

Muntligt spörsmål MFT 201/2018 rd

Muntlig frågestund

Förste vice talman Mauri Pekkarinen: För de följande frågorna reserverar vi nu lite mindre tid än vi gjorde för de frågor vi just behandlade. Ledamot Andersson har ordet för nästa fråga.

Debatt

16.42 Li Andersson vas: Arvoisa puhemies! Joululähestyys kovaa vauhtia, mutta joulumieli on kyllä kaukana, kun lukee viimeaikaisia surullisia uutisia leipäjonon kasvusta ja pienituloisten eläkeläisten köyhyydestä.

Minkäläisen joululahjan tämä hallitus on antanut suomalaisille pienituloisille? Eilen te päätitte jälleen leikata suomalaisten perusturvaa ja jättää indeksikorotukset tekemättä perusturvaetuksiin. Hallituskauden aikana te olette leikanneet peruspäivärahaa 24 euroa, kansaneläkettä 22 euroa ja asumistukea 23 euron edestä. Opintorahasta veitte melkein satsen. Myös vammaisetuksia, rintamalisiä ja lapsiperheiden tukia on supistettu.

Ministeri Mattila, nämä rahat eivät ole pieniä pienituloisille suomalaisille. Miten te voitte perustella leikkausten jatkamista toimeentulon [Puhemies koputtaa] rajalla painiville suomalaisille pienituloisille ja eläkeläisille? [Eduskunnasta: Kun talous on kasvussa!]

16.43 Sosiaali- ja terveysministeri Pirkko Mattila (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herro puhemies! Tämä indeksijäädytys on varmasti yksi hallituksen kipeistä päätöksistä, joka on tehty hallitusohjelmaneuvoittelussa ja kehyspäättöksen mukaisesti julkisen talouden tasapainottamisen vuoksi.

Samalla haluan nostaa esiin myös sen, että jokaisessa budjettiriihessä on pystytty tekemään niin sanottuja täsmätoimia pienituloisten eteen. On myös pystytty korottamaan pienimpiä takuueläkkeitä ja pienimpiä päivärahoja, Yle-vero on poistunut pienituloisilta, ynnä esimerkiksi lääkekaton lasku.

Mitä jouluun taas tulee, ajattelen, että kaikilla meillä on nyt hyvä tilaisuus toivottaa hyvän joulun odotusta ja joulumieltä ja samalla muistaa läheisiämme.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Pyydän nyt niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksen, nousemaan ylös ja painamaan V-painiketta.

Punkt i protokollet PR 130/2018 rd

16.44 Li Andersson vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Taloustilannehan on parantunut huomattavasti siitä hetkestä kun hallitusohjelmaa kirjattiin. Siitä huolimatta hallitus edelleen leikkaa pienituloisilta eikä ole ollut valmis korjaamaan linjaansa tältä osin. Siitä huolimatta, että jopa pääministeri julkisuudessa on vihjaillut siihen suuntaan, että ehkä tuli leikattua liikaa.

Toinen ajankohtainen esimerkki siitä, kuinka hallitus ei ole valmis korjaamaan linjaansa epäonnistumisista huolimatta, on aktiivimalli, josta saimme tuoreita tietoja tänä aamuna. Ne osoittavat taas kerran, kuinka surkeasti tämä laki on epäonnistunut. Se on leikannut erityisesti iäkkäiden työttömien perusturvaa. Alennettua etuutta saavien määrä on noussut, eikä se ole onnistunut sen tehtävässä. Se ei ole myöskään aktivoinut erityisesti pitkäaikaistyöttömien tai alentuneen työkyvyn omaavien työttömien tilannetta.

Yhteisvaikutus työttömille on suuri, kun indeksijäädytyksillä ensin leikataan työttömyysturvasta ja sen päälle tulee vielä tämä aktiivimalli, jolla leikataan lähes 5 prosenttia. [Puhemies koputtaa]

Ministeri Lindström, te olette kerta toisensa jälkeen sanonut, että korjaatte, jos ongelmia esiintyy. Eikö nyt olisi korkea hetki todeta, että tuli epäonnistuttua ja surkeasti? [Pia Viitanen: Kivi pois pullasta!]

16.46 Työministeri Jari Lindström (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä olen myöntänyt, että aktiivimallissa on vikoja, ja niitä vikoja korjataan. Viimeksi olen tänään allekirjoittanut asetuksen, jolla tuodaan kuuden kuukauden opiskelu työttömyysturvalla yhdeksi aktiivitoimeksi. Minusta se on hyvä asia ja tämä eduskunta ansaitsee kiitoksen, koska se käsiteltiin täällä nopeasti. Sen lisäksi STM:n puolella on asetus menossa näistä täydentävistä toimista, joista ministeri Mattila vastaa, ja myös listausta siitä, mitkä ovat niitä aktiivisia toimenpiteitä, jotta yksiselitteisesti voidaan kertoa työttömälle, mikä toimi on aktiivimallin mukaista. Kyllä näitä toimia tehdään. Muistutan myös siitä, että tämä on menossa kolmikantaiseen valmisteluun uudelleen, minkä jälkeen ollaan sitten varmaan paljon viisaampia.

16.47 Anneli Kiljunen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Hallituksen aktiivimalli jättää kaikkein vaikeimmassa asemassa olevat nuoret heitteille. Hallitus haluaa ajaa työpajat alas Suomessa. Työpajoissa työskentelee noin 20 000 nuorta, jotka tarvitsevat tukea arjen asioissa, elämänhallinnassa ja koulutuksessa ja tarvitsevat valmennusta työelämään. Työpajat ovat tehneet vaikuttavaa työtä. Noin 80 prosenttia nuorista siirtyy työpajajakson jälkeen joko koulutukseen tai työelämään.

Nyt te kommentoitte tänä aamuna Ylen aamutelevisiossa ja totesitte, että ette ota vastuuta asiasta vaan että maakunnat päättävät, kuinka työpajat tulevaisuudessa toimivat. [Vasemmalta: Eikä maakuntia ole olemassakaan!] Hämmästelen näkemystänne, sillä te olette itse päättänyt, etteivät kunnat eivätkä kuntasidonnaiset työpajat saa tuottaa palveluja enää tulevaisuudessa. Elikkä ei edes maakunta voi tulevaisuudessa päättää enää siitä, miten työpajat toimivat tulevaisuudessa. [Puhemies koputtaa] Näin te jätätte nuoret heitteille. Miksi te ajatte työpajatoiminnan alas?

16.48 Työministeri Jari Lindström (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Hyvä, että kysyitte tämän, koska nythän te laitate sanoja minun suuhuni. Hallitus ei ole ajamassa työpajatoimintaa kasvupalvelu-uudistuksella alas. Ei. [Välihuutoja sosiaalide-

Punkt i protokollet PR 130/2018 rd

mokraateista] Ne tulevat edelleen olemaan jatkossakin kuntien hoidettavissa. Kunnat voivat tämän ottaa, ja maakunnat voivat olla tässä mukana, esimerkiksi allianssin kautta, ja me suorastaan kannustamme tähän.

Siellä on työpajatoiminnassa sellainen ongelma, että siellä on hyvää työpajatoimintaa ja jotkut toiminnot eivät välttämättä ole niin vaikuttavaa kuin haluttaisiin. Työpajatoiminnalla on tulevaisuutta kasvupalvelumailmassa, mutta sinne pitää saada myös vaikuttavuutta, ja siitähän me olemme yhdessä käymiemme keskustelujen osalta ymmärtääkseni olleet samaa mieltä, että myös työpajatoimintaan pitää saada vaikuttavuutta lisää. Siellä on paljon esimerkiksi sataprosenttisella palkkatuetulla työllä tehtävää työtä, ja tekin olette tunnustanut sen, että ei se aina ole onnistunutta. Sillä on tulevaisuutta, ja tuo on aivan väärää todistusta, että hallitus olisi ajamassa työpajatoimintaa alas.

Frågan slutbehandlad.